

organs of perception and action are sometimes called 'external organs,' परिहर्तव्ययाणि. The organs collectively, इन्द्रियधामः, इन्द्रियवर्गः.—(Instrument, or means of communication) द्वारं, साधनं.—(Musical instrument) वंशी, सुधिरवैज्ञपुष्यवाचं.

ORGANIC, ORGANICAL, *a.* (Pertaining to the organs) ऐन्द्रियिकः—को-के, इन्द्रियसम्बन्धी-विन्धी &c.—(Consisting of, or containing organs) इन्द्रियसमयः—यो-यं, कर्मसाधनसमयः &c.—(Produced by the organs) इन्द्रियोत्पन्नः—जा-जं, इन्द्रियजनितः—ता-तं.—(Possessing organs) इन्द्रियवान्—वती-वत् (ज्ञं), इन्द्रियसम्पन्नः—जा-जं, इन्द्रियविशिष्टः—हा-हं, नौचित्यसाधनविशिष्टः &c., प्राणित्वसाधनसम्पन्नः &c., करणसम्पन्नः &c., सकरणः—जा-जं.—(Instrumental) कारिकाः—को-के.

ORGANICALLY, *adv.* इन्द्रिययुक्तेन, इन्द्रिययूहपूर्व, इन्द्रियतः.

ORGANIST, *s.* वंशीवादकः, पुष्टीरुसुरिवाद्यवादकः.

ORGANIZATION, *s.* (Formation with organs) इन्द्रियकरणं, इन्द्रिययुहं, इन्द्रियविन्यासः, इन्द्रियविशिष्टता, ऐन्द्रियतः.—(Arrangement of the parts or divisions of a body) भागविन्यासः, भागयुहं, भागव्यूहः *f.*, भागविरचना, भागसंविधानं, भागप्रतिविधानं, भागव्यवस्थापनं.—(Structure) व्यूहः—हन्, व्यूहिः *f.*, संव्यूहः—हन्, विधानं, संविधानं, विन्यासः, संस्थापनं, संविस्थापनं, विन्यासः *f.*, निमित्तः *f.*, मुद्रिः *f.*, घटनं.

To ORGANIZE, *v. a.* (Form with organs or suitable parts) इन्द्रियवन्—वती—वत् कृ, इन्द्रियसम्पन्नं—जां कृ, इन्द्रिययुक्तं—जां कृ, ऐन्द्रियं—जां कृ, साङ्गं—जां कृ, साधयन्—जां कृ, अवयवसम्पन्नं—जां कृ, साङ्गोपाङ्गं—जां कृ, साङ्गोपाङ्गसम्पन्नं—जां कृ.—(Form, construct) कूप् (c. 10. कृत्ययति—यितुं), रच् (c. 10. रचयति—यितुं), विरच्, विधा (c. 3. -दधाति—धातुं), संस्था in caus. (स्थापयति—यितुं), निष्ठा (c. 2. -नाति, c. 3. -ननाति—नातुं), वृद् (c. 10. वृद्धयति—यितुं), विष्ठा (c. 6. पिञ्चति, पेञ्चति), विभक्तं कृ, विरचनो कृ.—(Dispose or distribute into suitable parts) व्यूह् (c. 1. -जहति—हितुं), विन्यस् (c. 4. -स्यति—स्यितुं), विधा, संविधा.

ORGANIZED, *p. p.* व्यूढः—डा-दं, विन्यस्तः—स्ता-स्तं, विहितः—ता-तं, प्रति-विहितः &c., व्यवस्थापितः &c., संस्थापितः—ता-तं, रचितः—ता-तं, विरचितः—ता-तं, कथितः—ता-तं, परिकल्पितः &c., वृद्धः—डा-दं, वृद्धितः—ता-तं, परिपाटीकृतः—ता-तं, संयूढः—डा-दं.

ORGANISM, *s.* उद्भापः, उद्भेजन्, उद्भेजितत्वं, उन्मद्, उद्धतिः *f.*, आघेज्ञः, आधिष्टता, धोमः, वेगः, व्याधोमः, क्षुब्धता, सन्नायः.

ORGIES, *s. pl.* नैशोत्सवः, नैशिकोत्सवः, रात्र्युत्सवः, मद्यपानपूर्वम् निशि सेवितम् उत्सवादि, समष्टपानं रात्रौ कृतम् उत्सवादि.

ORICALCH, *s.* पिस्तलं, पीतलोहं, पीतलं—लकं, रीतिः *f.*, काव्यं.

ORIENT, *a.* (Rising) उदयी—यिनो—यि (ज्ञं), उदयमानः—ता-तं.—(Eastern). See ORIENTAL.

ORIENT, *s.* (The east) पूर्वदिश *f.* (ज्ञं), प्राची, मूर्धोदयदेशः.

ORIENTAL, *a.* पूर्वदेशीयः—या-यं, पूर्वदेश्यः—या-यं, प्रायः—या-यं, प्राचीनः—ता-तं, पूर्वः—धा-धं, पूर्वोः—या-यं, पूर्वज्ञः—जा-जं, पूर्वदेशस्थः—स्या-स्यं.

ORIENTAL, *s.* पूर्वदेशवासी *m.* (ज्ञं), पूर्वदेशस्थः, प्राचीनदेशवासी.

ORIENTALIST, *s.* पूर्वदेशीयभाषाज्ञः, प्राग्देशीयभाषाविद्वान्.

ORIFICE, *s.* मुखं, छिद्रं, द्वारं, सुधिरं, सुधिरं, रन्ध्रं, विपरं, विलं; 'of a pipe,' हृदयपुटः; 'of the ear,' वृणमः.

ORIGIN, *s.* (First existence, beginning) मूलं, आरम्भः, मूलारम्भः, प्रारम्भः, उद्भवः, उत्पत्तिः *f.*, प्रथमोद्भवः, प्रथमोत्पत्तिः *f.*, उद्गमः, सम्भवः,

प्रभवः, जन्म *n.* (ज्ञं), जातिः *f.*, आगमः, उपजन्मः.—(Source, fountain) आदिः *m.*, योनिः *m. f.*, मूलं, चीनं, हेतुः *m.*, कारणं, आदि-कारणं, गम्भः, निबन्धनं, निदानं, उत्पत्तिस्थानं, उद्गमस्थानं.—(Original instigator) प्रयोजकः, प्रवर्तकः; 'of low origin,' दुर्बोधिः—निनः—निनि, हीनोत्पत्तिः &c., हीनजातिः—निनि, हीनजन्मा—न्ना—नन (ज्ञं); 'of noble origin,' नीलः—ल्लं, उद्भूतजातिः &c., उच्चमवंशजातः—ता-तं; 'prosperity has its origin in the king,' राजमूलता सम्पत्तिः.

ORIGINAL, *s.* (Origin). See the preceding. (First copy, archetype) आदर्शः, प्रत्युपमानं, प्रत्युपमा, मूलं, मूलपत्रं.—(Text) मूलं, मूलग्रन्थः.

ORIGINAL, *a.* (Primitive, first in order) मौलः—ल्लं, मौलिकः—को-के, मूलिकः—को-के, प्रथमः—मा-मं, प्राथमिकः—को-के, आद्यः—धा-धं, आदिगः—मा-मं आदि in comp., पुष्टेः—ल्लं—धै.—(Not made or done before, or by another) अपूर्वः—धा-धं, अपूर्वः—को-के, अपूर्वः—को-के, अपूर्वोद्भिष्टः—धा-धं, अपूर्वोद्भितः—ता-तं, अपूर्वोद्भितः—मा-मं, स्वयङ्कृतः &c., स्वयङ्कृतितः &c., स्वतःकथितः &c.—(Having the power to originate new thoughts) अपूर्वोक्त्यकः—जा-जं, स्वयङ्कृत्यकः &c., स्वतःकृत्यकः &c., अपूर्वोक्त्यकः &c., अनुयोगी &c.

ORIGINALITY, *s.* (Power of originating new thoughts) अपूर्वोक्त्यन्यायिकः *f.*, अपूर्वोक्त्यकत्वं.—(State of being original) अपूर्वता, अपूर्वोद्भितता, अपूर्वोद्भितत्वं, मौलता.

ORIGINALLY, *adv.* आदी, आदितः, उत्पत्तितः, मूलतः, जातितः, प्रथमं, प्रथमतः, आरम्भे, प्रारम्भे, आरम्भतः.

To ORIGINATE, *v. a.* प्रथम् उत्पद्य् (c. 10. -पादयति—यितुं) or जन् (c. 10. जनयति—यितुं) or उद् (c. 10. -भाषयति—यितुं) or वृत् (c. 6. वृञ्जति, सृष्टुं) or कूप् (c. 10. कृत्ययति—यितुं), प्रथमोत्पादनं कृ, प्रथमोत्पत्तिं कृ, प्रथमोद्भवं कृ, आरम्भं (c. 1. -रम्भते—यितुं), समारम्भं, प्रारम्भं, आरम्भं कृ, प्रारम्भं कृ, प्रवृत् (c. 10. -वर्षयति—यितुं), उपजन्मं (c. 1. -जन्मते—यितुं). To ORIGINATE, *v. n.* उत्पद्य् (c. 4. -पद्यते—यितुं), व्युत्पद्य्, समुत्पद्य्, जन् (c. 4. ज्ञायते, जनिष्यते), प्रवृत्, प्रभू (c. 1. -भवति—यितुं), उद्, सम्भू, प्रसू (c. 1. -सरति—सङ्गुं), निस्, विनिःसृ, उद्गम (c. 1. -गच्छति—गन्तुं), निगमं, प्रवृत् (c. 1. -वर्षते—यितुं), उत्पा (c. 1. -तिष्ठति—धातुं, रत्. स्था), उपस्था.

ORIGINATED, *p. p.* उत्पन्नः—जा-जं, प्रथमोत्पन्नः &c., उत्पादितः—ता-तं, जातः—ता-तं, प्रवृत्तः—जा-जं, प्रवर्धितः—ता-तं, प्रथमकथितः &c., निःसृतः—ता-तं, विनिःसृतः &c.

ORIGINATION, *s.* प्रथमोत्पादनं, प्रथमोत्पत्तिः *f.*, प्रथमोद्भवानं, प्रथमोद्भवः, आरम्भः, प्रारम्भः, आरम्भः *f.*

ORIGINATOR, *s.* प्रथमोत्पादकः, प्रथमोद्भावकः, मूलोत्पादकः, प्रवर्तकः, प्रयोजकः, प्रथमकृत्यकः, आरम्भकः.

ORION, *s.* (Constellation) मृगशिरस् *m.*, मृगशिरः, आद्यहायणी.

ORISON, *s.* प्राथेना, स्तवः, स्तुतिः *f.*, वाचिकप्राथेना.

ORISSA, *s.* (The country) उत्कलः, उत्कलदेशः.

ORNAMENT, *s.* (Embellishment) अलङ्कारः, अलङ्कृत्यं, अलङ्कृष्या, भूषणं, विभूषणं, भरणं, आभरणं, शोभा-भनं, भूषा, विभूषा, मङ्गलं, परिक्रान्तः, संस्कारः, परिकर्म *n.* (ज्ञं), प्रतिकर्म, प्रसाधनं, रत्ननं, कलसना, सज्जा, रङ्गः, नेपथ्यं.—(That which ornaments, an ornament) अलङ्कारः, भूषणं, आभरणं, भूषणं, कलसना, रत्नं, कलसना, अलङ्कृत्यं; 'ornament of language,' अलङ्कारः, शब्दालङ्कारः; 'of sense,' अचालङ्कारः; 'for the feet or ankles,' भूषणः, रत्नपुटः, रत्नपादङ्गः.

To ORNAMENT, *v. a.* अलङ्कृत्य, समलङ्कृत्य, भूषं (c. 10. भूषयति—यितुं), विभूषं,